

ter, især en saadan Pligt som den nærværende, der for Alle vistnok staaer som den hel- ligste af alle Børgerpligter, den at forsvare sig selv, sin egen Familie, sin Arne og sit Fædreland. Jeg tager ikke her Hensyn til den Combattantstyrke, hvormed Armeen, saaledes som det af den ærede Ordfører blev ind- rømmet, vilde forøges, men til Standen alene, til dens Stilling under de Forhold, hvorunder vi nu leve. Jeg frygter for, at denne Stands Betydning i Samfundet vil svækkes noget, ja mere, end Forholdet kan taale det, naar man i dette Tilfælde, hvor alle andre Samfunds- klasser ere lige, søger at gjøre den alene til en Undtagelse. Det forekommer mig heller ikke, at der foreligger noget Beviis herimod fra de unge Mænd, der forberede sig til den geistlige Stand, idet man jo seer, at de ere beredvillige til at bringe det ikke ubetydelige Offer, at de frivillig uniformere sig og indøve sig i Vaaben; thi det kan jo dog ikke være deres Tanke, at de ville bære Vaaben i Fred og nedlægge dem, naar der er Fare paa færde. Det forekommer mig ogsaa, at det maa være indlysende for Alle, at der ved Vedtagelsen af et saadant Forslag vil fremkomme en under- lig Situation i det Dieblik, da Krigen staaer for Døren, og Geistligheden, som jo i Almin- delighed ved Ordet skal bestyrke Frimodigheden, stræber at vække Bezeistring hos Folket til Selvforsvar, og navnlig de unge Geistlige, der ere i en Alder mellem 20 og 30 Aar op- muntre Soldaten til at gaae i Krig og vise Dødsforagt, ja til at slaae saa mange Hjen- der ihjel som muligt, fordi det gjælder deres egen Sag, en hellig Livsag. Naar Soldaten da sagde: Ja, kæmp med, gaa med og deel Skæbne med os og stadfæst Dine Død ved Din Gjernings Vidnesbyrd, saa skulde den Geistlige sige: Nei, det er imod min Sam- vittighed saaledes at stadfæste mine Død ved mit Exempel, saa maatte jeg jo vanhellige min Stilling og min Stand og betyngte min Sam- vittighed med de blodigste Synder. Vil man saaledes drage Geistlighedens Autoritet frem som Undskyldningsgrund for dens Tritagelse, hvad vil saa den store Mængde dertil svare?

Den vil naturligviis raisonnere saaledes, især under Forhold som de nærværende, at, er det en Samvittighedsag for Guds Ords For- kynder at føre Vaaben til Selvforsvar, saa er det en ligesaa stor Samvittighedsag for alle os Andre, og hvilke Consequentier kan det da ikke lede til under en Tilstand som den nærværende, hvor Forsvarspligten er bleven almindelig for Alle uden Undtagelse? Derfor mener jeg, at den bedste Maade, hvorpaa man kan lempe sig ud over dette Spørgsmaal, er for denne Stand at gjøre ikke en fuld Und- tagelse men en Undtagelse med en Simule Modifi- cation, og for at understøtte en saadan vil jeg nat-URLIGVIIS stemme imod det af de 12 ærede Herrer stillede Forslag, men ikke stemme imod den ærede Justitsministers Forslag, ikke fordi jeg troer, at det vil blive den egentlige Underhandlings- basis, men jeg troer dog, at det kan tjene som saadan. Den ærede Justitsminister har fore- slaaet de Geistliges Tjenestepagt til 4 Aar; mu- ligen kan han lægge 4 Aar til, og det andet Thing være tilbøieligt til at slaae 8 af.

Tobiesen: Jeg vil kun tillade mig en enkelt Bemærkning ligeoverfor den ærede 1ste Landstingsmand for 1ste Kred (Madvig). Medens jeg selvfølgelig ikke skal søge at røkke hans Overbeviisning om, at hans og Fleres Vædringsforslag ved denne Sags 2den Be- handling forrige Gang kun faldt paa Grund af, at der var endeel Medlemmer, der ønskede at gaae videre, maa jeg nemlig tillade mig at supplere den historiske Oplysning, som han gav om Sagens tidligere Gang, ved at frem- hæve den meget vigtige Omstændighed, som han forbigik, at Landstinget samtidig med, at det forfasteede hiint Forslag, vedtog Regje- ringens Forslag med en meget betydelig Ma- joritet. Der foreligger altsaa en Afstemning af Landstinget af de selv samme Herrer, som nu sidde her i Thinget, ifølge hvilken man godt kan gaae ind paa Regjeringens Forslag, og man vil altsaa, naar man ved- tager de 12 Medlemmers Forslag, møde i et Fællesudvalg med den udtalte Kjendsgjer- ning, at man vel har vedtaget det Forslag,